

Poul-P

ÅRSBERETNING

1962

Rigsombudsmanden på Færøerne

P. P.

Å R S B E R E T N I N G

1 9 6 2

Rigsombudsmanden på Færøerne
Tórshavn, den 10. januar 1963.

I N D H O L D S F O R T E G N E L S E

	side
Produktion og handel	3
Fiskerflåden	13
Finansieringen af de nye skibe	15
Fiskerne	18
Befolkningsforhold	21
Lagtingsvalg og landsstyre	23
Den kommunale beskatning	24
Pengeinstitutter, pristal og seddelcirkulation ..	29
Det offentliges udgifter og indtægter	30
Sociale forhold	38
Sundhedsvæsen	44
Undervisning	47
Kirkelige forhold	50
Samfærdsel og offentlige anlægsarbejder	51
Retsvæsen	52

Produktion og handel.

Produktion:

Den samlede produktion.

Ifølge en foreløbig opgørelse udgør den samlede fangst af alle arter af fisk i året 1962 ca. 135.000 tons, idet fangsterne er omregnet til hel urensset fisk. Der er tale om en stigning på 12,5 % i forhold til året 1961, hvor fangsterne udgjorde ialt 120.000 tons.

I nedenstående tabel er givet en oversigt over fiskefangsterne i de senere år.

Samlede fiskefangster i årene 1956-62.

(hel urensset fisk)

<u>1.000 tons</u>	<u>Sild</u>	<u>Anden fisk</u>	<u>Ialt</u>	<u>Index(1956:100)</u>
1956	23,7	92,6	116,3	100
1957	17,0	88,7	105,7	91
1958	17,7	89,1	106,8	92
1959	13,7	73,5	87,2	75
1960	11,0	98,0	109,0	94
1961	16,9	103,2	120,1	103
1962	9,0	126,0	135,0	116

Ved bedømmelsen af fangsterne i 1961 og 1962 må tages i betragtning, at der i tiden efter 1956 er sket omfattende fornyelser indenfor fiskerflåden, jfr. afsnittet om fiskerflåden side 13. I forhold til fangsten i 1956, der har stået som det hidtil bedste år, har de omfattende investeringer i fiskeskibe ikke givet en tilfredsstillende forøgelse af fangsterne.

Produktionen af saltfisk fordelt på fangstfelter.

<u>tons</u>	<u>1956</u>	<u>1960</u>	<u>1961</u>	<u>1962</u>
Ved Grønland ^{x)}	12.452	21.567	25.678	34.427
" Island	6.358	2.220	2.164	1.360
" Norge	11.612	1.321	1.695	1.069
" Færøerne	<u>3.394</u>	<u>1.032</u>	<u>550</u>	<u>1.023</u>
	<u>33.816</u>	<u>26.140</u>	<u>30.087</u>	<u>37.879</u>

x) omfatter også New Foundland.

Produktionen af saltfisk i 1962 udgør 37.879 tons, hvilket er ca. 7.800 tons eller 26 % mere end i 1961 . I forhold til produktionen i 1956 er stigningen dog kun godt 4.000 tons.

Endvidere bemærkes, at produktionen ved Grønland i 1962 udgør ca. 90 % af den samlede saltfiskeproduktion mod 37 % i 1956.

Under Grønland er også medregnet New Foundland, hvor fangsterne i 1962 kan anslås til omkring 3.000 tons.

Af fangsten ved Grønland hidrører i 1962 ca. 3.380 tons fra bådfiskeriet mod ca. 2.550 tons i 1961.

De udvidede fiskerirettigheder under Island har ikke bevirket nogen stigning i produktionen af saltfisk fra disse felter.

Produktionen af saltfisk fordelt efter landingspladser.

<u>tons</u>	<u>Den samlede produktion af saltfisk fordelt efter landingspladser .</u>			
<u>Landingssted</u>	<u>1956</u>	<u>1960</u>	<u>1961</u>	<u>1962(anslået)</u>
Færøerne	27.324	13.823	16.468	23.151
Danmark	3.249	6.254	9.057	8.508
Storbritanien	323	204	-	175
Grønland	2.920	3.454	2.931	3.749
Norge	-	2.405	1.631	1.727
Spanien	-	-	-	569
	<u>33.816</u>	<u>26.140</u>	<u>30.087</u>	<u>37.879</u>

Af foranstående fremgår, at næsten hele forøgelsen i produktionen i 1962 er lagt op på Færøerne, men landingerne her har dog endnu ikke det omfang, de havde i 1956.

Produktionen af saltsild har i 1962 udgjort ca. 64.000 eksporttønder mod 112.000 tønder i 1961. Produktionen i 1962 udgør således kun ca. 57 % af produktionen i 1961.

Sildefangst.

eksporttønder

1956	159.000
1960	70.000
1961	112.000
1962	64.000

Produktionen af frosne fiskefilét'er på Færøerne har i 1962 udgjort 1.126 tons mod 659 tons i 1961. I den anførte produktion for 1962 er indbefattet 360 tons sej-filét, som er eksporteret til Ungarn og Østtyskland.

Endvidere er der i året 1962 af Nordafar i Færingehavn produceret 1.608 tons filét mod 823 tons i 1961.

Værdien af denne produktion er medregnet i den færøske eksport, jfr. nedenfor.

Vedrørende filétproduktionen kan anføres, at firmaet "Bacalao" i Tórshavn i december 1962 har fuldført et nyt filétanlæg, som kan producere 30 tons frosne filét'er pr. døgn. Samtidig er virksomhedens kuldeler til opbevaring af filét udvidet med plads til 2.500 tons, hvorved den samlede lagerkapacitet bliver 3.500 tons filét. Endvidere har firmaet Dávur úr Gerðum i Klaksvík i foråret 1962 fuldført en ny filétvirksomhed, der kan producere 10 tons frosne

filét'er pr. døgn og har et kuldager med en kapacitet på 500 tons filét.

Eksport:

Færøernes samlede eksport i året 1962 har efter en foreløbig opgørelse indbragt 124,3 mill. kr. mod 97,1 mill. kr. i 1961.

Den samlede eksport fra Færøerne:

		Index 1956-100
1956	93 mill. kr.	100
1957	91,5 mill. kr.	98
1958	93,5 mill. kr.	101
1959	77,8 mill. kr.	84
1960	96,2 mill. kr.	103
1961	97,1 mill. kr.	104
1962	(fore- løbige tal) 124,3 mill. kr.	134

Stigningen i eksportværdien fra 1961 til 1962 andrager 27,2 mill. kr. eller ca. 28 %. Det bemærkes herved, at en del af forøgelsen skyldes lagerreduktion.

Lagerbeholdninger.

	<u>pr. 31/12 1961</u> tons	<u>pr. 31/12 1962</u> tons
Saltsild	1.550	2.410
Klipfisk	3.300	2.050
Saltsild	4.430	785
Filét'er	175	205

Lagrene af saltsild ved udgangen af 1962 er som følge af den ringe produktion meget små i sammenligning med lagrene ved udgangen af 1961. Endvidere er lagrene af klipfisk formindsket, medens der

er større lager af saltfisk og filét.

Værdien af de samlede lagre ved udgangen af årene 1961 og 1962 er anslået i nedenstående tabel:

Anslået lagerværdi.

	<u>31/12 1961</u>	<u>31/12 1962</u>
Saltfisk	2,0 mill. kr.	3,6 mill. kr.
Klipfisk	10,5 " "	5,6 " "
Saltsild	6,0 " "	1,2 " "
Filét	0,5 " "	0,6 " "
ialt	<u>19,0 mill. kr.</u>	<u>11,0 mill. kr.</u>

Lagrene ved udgangen af 1962 har således en salgsværdi, der er ca. 8 mill. kr. mindre end lagerværdien ved udgangen af 1961.

Udviklingen i eksporten af de forskellige hovedprodukter fremgår af nedenstående tabel.

Eksportens fordeling på de vigtigste varegrupper.

<u>mill. kr.</u>	<u>1958</u>	<u>1959</u>	<u>1960</u>	<u>1961</u>	<u>1962^{x)}</u>
Saltfisk	21,6	18,9	29,9	31,7	34,1
Klipfisk	33,5	23,5	20,6	18,5	36,4
Saltsild	17,5	12,2	12,3	12,3	16,7
Isfisk	12,5	16,2	25,5	25,9	22,1
Fiskefilét'er	1,4	1,7	3,4	4,7	8,0
Sildehaj	-	0,8	0,6	0,3	2,5
Fiskemel	0,6	0,7	0,5	1,1	1,2
Andre fiskevarer	1,9	1,4	1,1	0,5	1,0
Levertran	1,9	1,3	1,0	0,8	0,8
Minkskind	-	-	-	0,2	0,4
Uldvarer	0,7	0,5	0,6	0,5	0,8
Andre varer	1,9	0,6	0,7	0,6	0,3
Samlet eksport	93,5	77,8	96,2	97,1	124,3

x) foreløbige tal.

Forøgelsen i eksporten i 1962 har især gjort sig gældende for klipfisk, hvor der er tale om en fordobling af omsætningen fra 18,5 mill. kr. i 1961 til 36,4 mill. kr. i 1962. Til sammenligning skal oplyses, at den hidtil største årseksport af klipfisk andrager godt 51 mill. kr. (i 1956).

For saltsildens vedkommende er der trods mindre produktion afsat for 4,3 mill. kr. mere end ifjor som følge af salg fra de store lagre ved årets begyndelse.

Eksporten af filét er steget fra 4,7 mill. kr. i 1961 til 8,0 mill. kr. i 1962. Af de 8 mill. kr. vedrører 3 mill. kr. produktionen på Færøerne og 5 mill. kr. den af Nordafar i Grønland producerede filét.

Endvidere bemærkes, at sildehaj nu er blevet en vigtig eksportartikel, idet der i 1962 er solgt for 2,5 mill. kr. mod 0,3 mill. kr. i 1961.

De vigtigste markeder for den færøske eksport fremgår af nedenstående tabel.

Værdien af Færøernes eksport efter hovedmarkeder.

<u>1000 kr.</u>	<u>1956</u>	<u>1957</u>	<u>1958</u>	<u>1959</u>	<u>1960</u>	<u>1961</u>
Italien	7,887	11.532	17.942	19.064	15.074	18.671
Grækenland	1.513	3.407	3.786	2.602	6.620	5.999
Danmark	16.498	13.156	11.376	10.462	10.844	8.805
Storbritannien	5.541	7.484	13.347	16.691	26.453	27.794
Norge	225	95	54	486	5.305	3.752
Sverige	6.223	6.694	6.060	6.368	4.877	8.901
Udvidet EEC ialt	37.887	42.368	52.565	55.673	69.173	73.922
Spanien	28.940	19.866	16.638	9.192	8.178	5.879
Østtyskland	3.444	4.830	9.202	2.936	3.913	-
Brasilien	17.302	14.333	10.780	7.547	12.062	12.656
U. S. A.	-	22	1.041	1.371	2.091	3.812
Sovjetunionen	4.814	9.048	497	-	-	-
Andre lande	945	1.026	2.755	1.063	776	876
ialt	93.332	91.493	93.478	77.782	96.193	97.145

Af den samlede eksportværdi i 1961 på 97,1 mill. kr. hidrører 73,9 mill. kr. eller ca. 76 % fra lande, der hører til et udvidet EEC-område, det vil sige lande, som allerede er optaget i eller tilknyttet fællesmarkedet, samt lande, der har søgt om optagelse eller associering.

Endvidere er der, for såvidt angår 1961, foretaget en opgørelse over de vigtigste eksportartiklers fordeling på aftagerlande.

Hovedprodukterne i fiskeeksporten i 1961 fordelt på

<u>1.000 kr.</u>	<u>Saltfisk</u>	<u>aftagerlande.</u>		<u>Saltsild</u>	<u>Filét</u>	<u>Ialt</u>
		<u>Klipfisk</u>	<u>Isfisk</u>			
Italien	18.671	-	-	-	-	18.671
Grækenland	5.999	-	-	-	-	5.999
Danmark	2.650	99	-	2.721	22	5.492
Storbritanien	1.000	-	25.905	-	832	27.737
Norge	3.253	-	-	441	-	3.694
Sverige	-	-	-	8.853	-	8.853
udvidet EEC ialt	31.573	99	25.905	12.015	854	70.446
Spanien	128	5.751	-	-	-	5.879
Brasilien	-	12.656	-	-	-	12.656
U. S. A.	-	-	-	-	3.812	3.812
Andre lande	18	6	-	305	-	329
ialt	31.719	18.512	25.905	12.320	4.666	93.122

Udviklingen i eksporten af salt- og klipfisk samt filét fremgår af følgende tabel:

Eksportmængder fordelt på aftagerlande.

<u>tons</u>	<u>Saltfisk</u>		<u>Klipfisk</u>		<u>Filét</u>	
	<u>1961</u>	<u>1962</u>	<u>1961</u>	<u>1962</u>	<u>1961</u>	<u>1962</u>
Italien	11.080	13.233	-	1.496	-	-
Grækenland	3.365	1.971	-	-	-	-
Danmark	1.649	781	43	45	9	29
Storbritanien	645	641	-	-	313	712
Norge	1.978	2.758	-	-	-	-
Sverige	-	-	-	-	-	13
Udvidet EEC ialt	18.717	19.384	43	1.541	322	754
Spanien	70	994	1.870	3.685	-	-
Østtyskland	-	-	-	-	-	260
Brasilien	-	-	3.206	6.187	-	-
U. S. A.	-	-	-	-	1.160	1.620
Andre lande	-	-	-	-	-	100
Ialt	<u>18.787</u>	<u>20.378</u>	<u>5.119</u>	<u>11.413</u>	<u>1.482</u>	<u>2.734</u>

Det bemærkes, at tallene for 1962 er foreløbige tal.

De gennemsnitlige eksportpriser

i de sidste 4 år har været følgende

<u>kr. pr. ton</u>	<u>1959</u>	<u>1960</u>	<u>1961</u>	<u>1962</u>
Saltfisk	1.506	1.734	1.682	1.678
Klipfisk	2.723	3.297	3.616	3.193
Filét	3.065	3.275	3.060	2.706
Isfisk	1.202	1.185	1.171	1.073

Der er overalt tale om lavere gennemsnitlige eksportpriser i 1962 end i 1961, og også prisen på klipfisk, som i de foregående

år har været stigende, er faldet. Vedrørende prisen på filét bemærkes, at det anførte gennemsnit for 1962 ikke umiddelbart kan sammenlignes med tallene fra de foregående år, idet priserne på sej-filét er væsentlig lavere end på de øvrige slags filét. Ser man bort fra sej-filét, er der dog alligevel tale om lavere pris, nemlig ca. 2.975 kr. pr. ton.

Det bemærkes, at priserne for isfisk er nettoværdien af de i England landede fisk, medens de øvrige gennemsnitspriser vedrører Føroya Fiskasølas eksport.

Importen.

	<u>Samlet import</u>	<u>Heraf fra Danmark</u>
	mill. kr.	mill. kr.
1958	90,4	61,2
1959	114,3	65,5
1960	104,0	71,7
1961	129,8	72,5

Færøernes import fordelt på varegrupper:

	<u>1960</u>	<u>1961</u>
	<u>1.000 kr.</u>	<u>1.000 kr.</u>
Fødevarer	20.329	21.451
Drikkevarer og tobak	2.087	2.423
Forskellige råstoffer (ikke spiselige) undtagen brændsels- stoffer	3.170	4.022
Brændselsstoffer, smøreolie o. l. stoffer	8.311	8.745
Animalske og vegetabiliske olier, fedtstoffer o. l. stof- fer	1.824	1.735
Kemiske varer	5.031	5.887
Tilvirkede varer til brug ved produktionen	19.524	25.382
	60.276	69.645

	<u>1960</u> <u>1.000 kr.</u>	<u>1961</u> <u>1.000 kr.</u>
Overført	60.276	69.645
Maskiner	12.441	15.468
Skibe og transportmidler	18.078	29.786 //
Forskellige tilvirkede forbrugs- varer	12.110	13.556
Forskelligt	1.113	1.362
	<u>104.018</u>	<u>129.817</u>

Den færøske import i 1961 har været den hidtil største, nemlig 129,8 mill. kr. mod 104 mill. kr. i 1960. Der er således tale om en stigning på 25,8 mill. kr., hvoraf 11,7 mill. kr. vedrører skibe og transportmidler, ca. 5,9 mill. kr. tilvirkede varer til brug ved produktionen og 3 mill. kr. gruppen maskiner.

Ved bedømmelsen af de foreliggende importtal må foruden prisstigninger tages i betragtning, at der i disse år foretages omfattende investeringer på Færøerne. Således er der i 1961 indført 18 skibe til en værdi af 28,3 mill. kr. Endvidere foretages store investeringer indenfor erhvervslivet og i offentlige anlæg.

På den anden side bemærkes, at de ret store indkøb af proviant og andre forsyninger, som færøske fiskere foretager i udlandet, ikke medregnes som indførsel.

Eksporten i 1961 udgjorde som tidligere anført 97,3 mill. kr. Endvidere er der solgt fiskeskibe til en værdi af 1,4 mill. kr., hvorved den samlede eksport bliver 98,7 mill. kr.

Handelsbalancen for 1961 udviser herefter et underskud på 31,1 mill. kr.

Det bemærkes i denne forbindelse, at medens importpriserne som helhed har været stigende, har priserne på de færøske hovedprodukter - bortset fra klipfisk - været lavere i 1961 end i 1960.

Fiskerflåden.

Den samlede færøske flåde af skibe over 20 BRT bestod ved udgangen af 1962 af ialt 230 skibe på tilsammen 40.387 BRT. Heraf var 195 fiskeskibe med en samlet tonnage på 32.445 tons.

Flådens sammensætning fremgår af nedenstående tabel.

Den samlede færøske skibsflåde.

	<u>31/12 1961</u>		<u>31/12 1962</u>	
	antal	tonnage (BRT)	antal	tonnage(BRT)
Fiskeskibe	197	31.290	195	32.445
Passagerskibe	13	3.903	14	3.937
Fragtskibe	8	2.732	8	2.732
Sandskibe	10	635	10	635
Olieskibe	1	86	1	86
Hvalfangerskibe	4	1.232	2	552
	<u>233</u>	<u>39.878</u>	<u>230</u>	<u>40.387</u>

Den samlede flåde er formindsket med 3 skibe, men samtidig er tonnagen forøget med 509 BRT. Alene fiskerflåden har haft en nettotilgang på 1.155 tons.

Antallet af passagerskibe er forøget med et fartøj, et fiskeskefartøj, som er ombygget og benyttes af "Lagtingets kystfart" til passagerbefordring mellem øerne.

I 1962 er flåden forøget med 10 skibe, alle nybyggede lineskibe af stål.

Tilgang af fartøjer i 1962.

<u>Navn</u>	<u>BRT</u>	<u>Art</u>	<u>Byggested</u>
Stella Kristina	272	Lineskib	Norge
Anna T	266	"	Frankrig
Tungufossur	268	"	Norge
Norðingur	276	"	"
Nólsoyar Páll	311	"	"
Reynsatindur	266	"	Frankrig
Víkingur	273	"	Tórshavn
Eiríkur Jallur	303	"	Norge
Dagstjørnan	252	"	"
Sundabúgvín	306	"	"
Ialt 10 skibe	<u>2793</u>		

7 skibe er bygget i Norge, 2 i Frankrig og 1 i Tórshavn.

Af den samlede flåde er nu oplagt 27 skibe på 2230 tons.

I året 1962 er følgende fartøjer udgået af skibsregistret:

<u>Navn</u>	<u>Byggeår</u>	<u>BRT</u>	<u>Art</u>	
Carlton	1888	90	Fiskeskib	Ophugget
Godthaab	1886	99	"	"
H. M. Stanley	1876	85	"	Slettet
Kallsevni	1941	718	Trawler	Ophugget
Mjóanes	1883	96	Fiskeskib	Solgt til Grønland
Morgunroðin	1923	24	"	"
Royður	1937	340	Hvalfanger	Ophugget
Royndin Fríða	1917	134	Fiskeskib	"
Star of Hope	1880	86	"	Sænkst
Streymoy	1883	99	"	"
Toftanes	1881	74	"	Slettet
Terje	1936	340	Hvalfanger	Ophugget
Vón	1939	99	Fiskeskib	Forlist nord for Færøerne
Ialt 13 skibe		2284		

I tiden 1. januar 1957 til 31. december 1962 er der til Færøerne anskaffet 55 fiskeskibe med en samlet tonnage på 18189 BRT, alle nybygninger med undtagelse af "Borgin", som er bygget i 1943 og købt i Danmark.

Af fiskerflådens samlede tonnage på 32.445 tons er skibe på ialt 18.189 tons under 6 år gamle. Når man yderligere tager i betragtning, at skibe på tilsammen ca. 2.000 tons er oplagt og formentlig aldrig kommer ud at sejle igen, er i realiteten ca. 60 % af fiskerflådens tonnage bygget i årene 1957-62.

Efter de senest foreliggende oplysninger er der kontraheret yderligere ca. 18 nye fiskeskibe, heraf 2 i Tórshavn og 2 fra

det nye skibsværft i Skála. Heraf forventes 11 skibe afleveret i 1963.

Udviklingen i den samlede tonnage i de sidste 3 år har været således:

Den færøske flåde 1960-62.

<u>BRT</u>	<u>Tonnage pr. 1. jan.</u>	<u>Tilgang</u>	<u>Afgang</u>	<u>Tonnage pr. 31. dec.</u>
1960	33.970	3.198	1.171	35.997
1961	35.997	5.350	1.469	39.878
1962	39.878	<u>2.793</u>	<u>2.284</u>	40.387
		<u>11.341</u>	<u>4.924</u>	

Pr. 31. december 1962 er 157 skibe helt eller delvis forsynet med oppustelige gummiredningsflåder med tilsammen 260 gummi-flåder. Hertil kommer ca. 30, som medbringes ved transport af færøske fiskere til og fra Grønland.

I henhold til handelsministeriets bekendtgørelse af 22. december 1960 skal efter 2. januar 1963 alle fiskeskibe være forsynet med oppustelige gummiredningsflåder til alle ombordværende personer.

Finansieringen af de nye skibe.

Færøernes realkreditinstitut, der yder lån mod 1. prioritet med 50 % af anskaffelsesværdien for nye skibe, har siden oprettelsen i 1955 udlånt ialt 46,1 mill. kr.

Restgælden på eksisterende udlån ved udgangen af 1962 udgjorde 33,5 mill. kr., fordelt på 8 trawlere, 42 lineskibe og 25 útróðrarbåde.

Udviklingen i lånevirkksomheden fremgår af følgende tal:

Instituttets långivning.

	<u>Antal</u> <u>udlån:</u>	<u>Udlån i</u> <u>kr. ialt:</u>
1/4 1956	1	1,5 mill.
1/4 1957	5	5,4 "
1/4 1958	9	6,9 "
1/4 1959	24	7,8 "
1/4 1960	54	18,0 "
1/4 1961	61	23,9 "
1/4 1962	74	30,4 "
1/1 1963	75	33,5 "

Instituttets låntagning.

	Danmarks Nationalb.	Færøske in- stitutioner:	Obligati- onslån:	Ialt
1/4 1956	2 mill. kr.			2,0 mill. kr.
1/4 1957	2 " "	1,9 mill. kr.		3,9 " "
1/4 1958	2 " "	1,9 " "		3,9 " "
1/4 1959	2 " "	2,3 " "		4,3 " "
1/4 1960	2 " "	2,0 " "	10,0 mill.kr.	14,0 " "
1/4 1961	2 " "	1,7 " "	16,8 " "	20,5 " "
1/4 1962	2 " "	1,4 " "	21,6 " "	25,0 " "
1/1 1963	2 " "	1,2 " "	26,9 " "	30,1 " "

Instituttets egenkapital.

	Reservefonds størrelse:	Egenkapital iøvrigt:
1/4 1956	32.000 kr.	3,3 mill. kr.
1/4 1957	232.000 "	4,7 " "
1/4 1958	604.000 "	5,8 " "
1/4 1959	1.079.000 "	6,2 " "
1/4 1960	1.004.000 "	7,0 " "
1/4 1961	2.245.000 "	7,7 " "
1/4 1962	2.499.000 "	8,1 " "
1/1 1963	3.322.000 "	8,5 " "

Realkreditinstituttet udsteder 10-årige obligationer for 8 mill. kr. i hvert finansår. Salget af obligationer har i den forløbne del af indeværende finansår såvel som i det foregående år været præget af vigende kurser. Således er størstedelen af obligationerne i 1961/62 solgt til kurs 93 3/4.

Kurserne for de af Færøernes realkreditinstitut i tiden
1. december 1959 - 31. december 1962 udstedte obligatio-
ner har været følgende:

	<u>Serie</u>	<u>Obligationssalg</u> <u>mill. kr.</u>	<u>Nominel</u> <u>rente</u>	<u>Kurser</u>
1959/60	1.	10,0	5 1/4	99 1/2-98 3/4
1960/61	2.	8,0	5 1/4	98 1/2 - 98
1961/62	3.	8,0	5 1/2	96 - 93 1/2
1962/63(indtil 31/12 - 1962)	4.	6,8	6	95 - 93 1/2

I efteråret 1962 har Færøernes realkreditinstitut udsendt meddelelse om, at der indtil videre ikke vil blive givet lånetilsagn til nybygning i udlandet af den hidtil benyttede type linebåde. Der vil dog stadig kunne ydes lån til andre typer, såsom fryseskibe m. v. Endvidere vil der fortsat blive ydet lån til indenlandsk byggede skibe, ligesom tidligere givne tilsagn for nybygninger i udlandet står ved magt.

Realkreditinstituttets lånetilsagn omfatter herefter pr. 1. januar 1963 14 af de traditionelle linebåde, hvoraf 4 skal bygges på Færøerne, samt 2 større fryseskibe, der agtes bygget i Norge.

De sidste 50 % af fiskeskibenes anskaffelsesværdi finansieres normalt således, at fiskeribanken (tidligere statskassen) yder 2. prioritetslån på 20 % af værdien, og landskassen tilskudslån ligeledes på 20 % af værdien, medens de sidste 10 % er egenkapital,

Herudover yder landskassen mod 4. prioritet lån til dækning af kurstabene på 1. og 2. prioriteterne.

Angående omfanget af fiskeribankens (statskassens) udlån i fiskeskibe henvises til oversigten side 32.

Landskassen har i årene 1955-62 ydet ca. 18,5 mill. kr. i tilskudslån til fiskeskibe samt ca. 1 mill. kr. som lån til dækning af kurstab.

Foruden den foran omtalte sædvanlige form for finansiering af fiskeskibe er der i 1962 ved aftale mellem Færøernes landsstyre og sammenslutningen af norske småskibsværfter tilvejebragt mulighed for finansiering af norskbyggede fiskeskibe således, at denne, for så vidt angår de første 70 % af anskaffelsesværdien, sker fra norsk side mod garanti fra landskassen. Under denne finansieringsordning er hidtil kontraheret 1 linebåd og 1 fryseskib.

Fiskerne.

I 1962 var ialt mønstret 4296 færøske fiskere til fiskeri enten med færøske eller med fremmede skibe og til bådfiskeri i Grønland mod 4353 i 1961. I tallet er medregnet skibsførere og andre officerer på fiskeskibene, men ikke hjemmefiskere.

I 1961 var 825 fiskere forhyret med udenlandske fartøjer. Det endelige tal for 1962 er ikke opgjort, men der har kun været 100 med norske og 33 med tyske skibe.

I omstående tabel er givet en oversigt over forhyrede færøske fiskere i 1961 og 1962 fordelt efter bopæl. Tilgangen omfatter de fiskere, som har været forhyret i 1962, men ikke i 1961, og afgangene de fiskere, som har været forhyret i 1961, men ikke i 1962.

Antal forhyrede fiskere fordelt efter sysler.

	<u>Fiskere 1961</u>	<u>Tilgang</u>	<u>Afgang</u>	<u>Fiskere 1962</u>
Klaksvík	393	76	127	342
Norderøerne iøvrigt	299	27	60	266
Norderøerne ialt	692	103	187	608
Fuglafjórður	196	50	41	205
Nes kommune	376	66	50	392
Strendur-Skála	196	16	46	166
Østerø iøvrigt	505	93	88	510
Østerø ialt	1273	225	225	1273
Tórshavn	223	97	76	244
Vestmanna	137	24	28	133
Kollafjórður	74	12	22	64
Strømø iøvrigt	309	61	75	295
Strømø ialt	743	194	201	736
Sørvágur	151	31	21	161
Miðvágur	118	33	21	130
Sandavágur	135	16	18	133
Vågø iøvrigt	37	8	8	37
Vågø ialt	441	88	68	461
Sandur	114	17	12	119
Skopun	134	12	19	127
Sandø iøvrigt	120	18	17	121
Sandø ialt	368	47	48	367
Tvøroyri	198	42	63	177
Vágur	247	49	40	256
Sumba	108	24	13	119
Suderø iøvrigt	283	69	53	299
Suderø ialt	836	184	169	851
Færøerne ialt	4353	841	898	4296

Bådfiskeriet ved Grønland har i 1962 haft væsentlig større tilslutning end i 1961. Der har i 1962 deltaget 138 både med ialt 647 mænd mod 94 både med 409 mænd i 1961.

Det færøske bådfiskeri i Grønland
fordelt efter fiskepladser.

	<u>Antal både</u>		<u>Antal mænd</u>		<u>Produktion</u> <u>råfisk</u>	
	<u>1961</u>	<u>1962</u>	<u>1961</u>	<u>1962</u>	<u>1961</u>	<u>1962</u>
<u>L/f Grønlandsfel-</u> <u>agið og A/S Nor-</u> <u>dafar</u>	35 ^{x)}	54 ^{xx)}	162	266	3582 t.	4628 t.
<u>Kgl. grønlandske</u> <u>handel</u>						
Holsteinsborg	7	-	24	-	1440 t.	-
Tovkussaq	7	7	28	28		916 t.
Narssaq	-	6	-	22	-	370 t.
Nanortalik	-	1	-	3	-	26 t.
K. G. H. ialt	14	14	52	53	1440 t.	1312 t.

Saltfisk

<u>L/f Samvinnufelag</u>						
Borgshavn	15	15	61	80	762 t.	910 t.
Kangarsuq	6	15	27	67	369 t.	892 t.
Ravns Storø syd	15	17	70	84	932 t.	745 t.
Ravns Storø nord	9	15	37	67	410 t.	603 t.
Grædefjorden	-	8	-	30	-	226 t.
Samvinnufelag ialt	45	70	195	328	2473 t.	3376 t.
Bådfiskeriet ialt	94	138	409	647	-	-

x) herunder 2 kuttere
xx) herunder 4 kuttere

Befolkningsforhold.

På grundlag af indberetninger fra de kommunale folkeregistre over til- og fraflytninger har Færøernes landsfolkeregister foretaget en opgørelse over folketallet pr. 31. december 1961.

I nedenstående tabel er anført folketallet pr. 31. december 1961 efter hovedområder, herunder de 4 største kommuner, der alle har over 2.000 indbyggere. Til sammenligning er anført tallene fra de sidste tre folketællinger samt tilvæksten i tiden 1950-61.

Folketal 1950-61.

	<u>31/12</u>				<u>Tilvækst</u>	
	<u>1950</u>	<u>1955</u>	<u>1960</u>	<u>1961</u>	<u>1950-61.</u>	<u>%</u>
Norderøernes syssel	4.448	4.804	5.086	5.170	722	16,2
Østerø syssel	6.988	6.954	7.382	7.450	462	6,6
Strømø syssel	4.121	4.085	4.245	4.256	135	3,3
Vågø syssel	2.637	2.654	2.655	2.661	24	0,9
Sandø syssel	1.712	1.710	1.736	1.731	19	1,1
Suderø syssel	6.268	6.182	6.045	6.016	÷252	4,0
Tórshavnar bykommune	<u>5.607</u>	<u>6.067</u>	<u>7.447</u>	<u>8.013</u>	<u>2406</u>	<u>42,9</u>
Færøerne ialt	<u>31.781</u>	<u>32.456</u>	<u>34.596</u>	<u>35.297</u>	<u>3516</u>	<u>11,1</u>
Heraf i:						
Tórshavnar	5.607	6.067	7.447	8.013	2406	42,9
Klaksvíkar	3.079	3.510	3.894	4.001	922	29,9
Frøðbiar	2.106	2.010	2.042	2.026	÷ 80	÷ 3,8
Nes	<u>1.784</u>	<u>1.897</u>	<u>2.017</u>	<u>2.061</u>	<u>277</u>	<u>15,5</u>
De 4 store kommuner ialt	<u>12.576</u>	<u>13.484</u>	<u>15.400</u>	<u>16.101</u>	<u>3525</u>	<u>28,0</u>

Den totale stigning i folketallet fra september 1960 til udgangen af 1961 udgør 701 personer eller godt 2%. Denne stigning svarer nøjagtig til stigningen i de 4 største kommuner, hvoraf Tórshavn alene har en tilvækst på 566 eller 7,6 % og Klaksvík en tilvækst på 107 eller 2,7 %, medens Froðba har en nedgang på 16.

Stigningen på ca. 2 % i folketallet i 1961 er meget stor. Det kan således nævnes, at den gennemsnitlige årlige stigning i perioden 1955-60 var ca. 1,3 %.

Fra 1950 til 1961 er det samlede folketal steget med 3516 personer, svarende til 11,1 %. Alene i Tórshavn har der været en tilgang af 2406 personer eller 42,9 %.

I Klaksvík har der i den betragtede periode været en stigning på ca. 30 %, men det bemærkes, at stigningstakten her har været stærkt aftagende.

Iøvrigt har tilvæksten i det væsentlige fundet sted på Østerø, (Skålefjordsområdet), medens Suderø og Norderøerne udenfor Klaksvík har haft nedgang og Vågø og Sandø stagnation.

Lagtingsvalg og landsstyre.

Den 8. november 1962 afholdtes lagtingsvalg. Udfaldet blev, at folkeflokken vandt et mandat, og at sambandspartiet og tjóðveldisflokkun hver tabte et mandat, medens de øvrige partiers mandatantal forblev uændret. Herefter er der kun 29 medlemmer i det nye lagting mod 30 i forrige valgperiode.

Mandatfordelingen ved lagtingsvalg.

	nov. 1946	nov. 1950	nov. 1954	nov. 1958	nov. 1962
Folkeflokkun	8	8	6	5	6
Sambandsflokkun	6	7	7	7	6
Socialdemokratiet	4	6	5	8	8
Gl. selvstyre	2	2	2	2	2
Tjóðveldisflokkun	-	2	6	7	6
Framburðsflokkun	-	-	1	1	1
Ialt	20	25	27	30	29

Stemmetal og procentvis fordeling af stemmer.

	nov. 1946		nov. 1950		nov. 1954		nov. 1958		nov. 1962	
	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%
Folkeflokkun	5396	41,9	3739	32,3	2660	20,9	2470	17,8	3046	20,2
Sambandsfl.	3783	29,4	3138	27,1	3312	26,0	3296	23,7	3077	20,5
Socialdemokratiet	3705	28,7	2595	22,4	2518	19,7	3584	25,8	4153	27,6
Gl. selvstyre	-	-	964	8,3	908	7,1	812	5,8	889	5,9
Tjóðveldisfl.	-	-	1145	(9,9)	3028	23,8	3332	24,0	3201	21,3
Framburðsfl.	-	-	-	-	323	2,5	404	2,9	674	4,5
	12884	100	11581	100	12749	100	13898	100	15040	100
Valgdeltagelse	-	-	-	-	67 %		71 %		74 %	

<u>Skatteår:</u>	<u>Antal skatteydere</u>	<u>Samlet indkomst l.000 kr.</u>	<u>Gennemsnitlig indkomst pr. skatteyder kr.</u>
1958/59	14.998	82.628	5.500
1959/60	15.112	85.796	5.700
1960/61	15.661	87.560	5.600
1961/62	15.786	99.905	6.300
1962/63 (anslået)	15.900	115.000	7.200

Indkomsterne i skatteåret 1962/63, det vil sige indtægtsåret 1961, udviser efter en foreløbig opgørelse en stigning på ca. 15 mill. kr. eller ca. 15 % i forhold til skatteåret 1961/62. Den procentvise stigning er iøvrigt omtrent den samme som fra skatteåret 1960/61 til 1961/62.

I tiden 1958/59 til 1962/63 er indkomsterne steget med godt 32 mill. kr. eller ca. 39 %.

Den gennemsnitlige indkomst pr. skatteyder er anslået til 7.200 kr. i 1962/63 mod 6.300 kr. i 1961/62.

Detailerede oplysninger om indkomster, udskrevne skatter m. v. er senest opgjort for 1961/62, og i det følgende er fremdraget visse hovedtræk af skatteforholdene i nævnte år. Til sammenligning er anført tilsvarende oplysninger for de nærmest foregående år.

I omstående tabel er givet en oversigt over udviklingen indenfor de enkelte indkomstgrupper.

Det samlede antal skatteydere fordelt efter indtægts
størrelse i skatteårene 1958/59 - 1961/62.

	1958/59		1959/60		1960/61		1961/62	
	antal	%	antal	%	antal	%	antal	%
Under 1000	1941	12,9	2065	13,7	1427	9,1	1810	11,5
1000 - 2000	2065	13,8	2009	13,3	2344	15,0	1217	7,7
2000 - 3000	1329	8,9	1339	8,9	1929	12,3	2057	13,0
3000 - 5000	2618	17,5	2373	15,7	3002	19,2	3026	19,2
5000 - 7000	2536	16,9	2447	16,2	2451	15,7	2171	13,7
7000 - 10000	2672	17,8	2751	18,2	2439	15,6	2741	17,4
10000 - 15000	1299	8,7	1533	10,1	1353	8,6	1890	12,0
15000 - 20000	322	2,1	345	2,3	426	2,7	523	3,3
20000 - 30000	145	1,0	169	1,1	200	1,3	230	1,5
30000 - 40000	40	0,3	45	0,3	50	0,3	62	0,4
40000 - 50000	17	0,1	13	0,1	20	0,1	32	0,2
50000 - 75000	6	-	16	0,1	13	0,1	16	0,1
75000 - 100000	2	-	3	-	2	-	5	-
100000 - 200000	5	-	3	-	3	-	5	-
200000 - 300000	0	-	0	-	1	-	0	-
over 300000	1	-	1	-	1	-	1	-
	14998	100,0	15112	100,0	15661	100,0	15786	100,0

Til nærmere belysning af indkomsternes fordeling er foretaget en undersøgelse af udviklingen indenfor 12 udvalgte kommuner samt i de øvrige 38 kommuner.

	Antal skatteydere			Ansæt indkomst			Gennemsnitlig indkomst pr. skatteyder		
	1959-1960	1960-1961	1961-1962	1959-1960	1960-1961	1961-1962	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Tórs-havnar	3269	3483	3624	24596	26842	29250	7,5	7,7	8,1
Klaks-víkar	1483	1570	1575	10872	10724	11681	7,3	6,8	7,4
Froðbiar	862	913	904	4281	4633	5222	5,0	5,1	5,8
Nes	886	883	883	4655	4833	5710	5,3	5,5	6,5
Vágs	689	726	707	4024	3607	4206	5,8	5,0	6,0
Fugla-fjarðar	571	587	594	3143	2771	3376	5,5	4,7	5,7
Vestmanna	477	524	552	3059	3420	4113	6,4	6,5	7,5
Hvalbiar	347	366	370	1599	1614	1882	4,6	4,4	5,1
Sørvágs	419	427	427	2189	1844	2166	5,2	4,3	5,1
Sjóvar	346	354	337	2097	1806	2114	6,1	5,1	6,3
Tórsh.uttanb.	238	245	261	1490	1673	1904	6,3	6,8	7,3
Skála	202	197	195	1335	1258	1293	6,6	6,4	6,6
De 12 kom-muner ialt	9789 65 %	10275 66 %	10429 66 %	63340 74 %	65025 74 %	72917 73 %	6,5	6,3	7,0
Øvrige 38 kommuner	5323 35 %	5386 34 %	5357 34 %	22456 26 %	22535 26 %	26988 27 %	4,2	4,2	5,0
Færøerne ialt	15112	15661	15786	85796	87560	99905	5,7	5,6	6,3

Som helhed har de 12 udvalgte kommuner i de anførte tre skatteår haft en konstant andel af såvel antal skatteydere som den samlede indkomst, nemlig ca. 66 % af skatteyderne og ca. 74 % af indkomsten.

I nedenstående tabel er givet en oversigt over de udskrevne kommunale indkomstskatter samt den kommunale bygningsskat i Tórshavn og de kommunale jordskatter, som alene er pålagt i kommuner udenfor Tórshavn.

<u>Udskrevne kommunale skatter.</u>				
<u>1.000 kr.</u>	<u>1958/59</u>	<u>1959/60</u>	<u>1960/61</u>	<u>1961/62</u>
<u>Indkomstskat:</u>				
Tórshavnar	2.374	2.495	2.972	3.303
Klaksvíkar	944	1.087	1.071	1.199
Nes	456	510	511	615
Froðbiar	465	490	495	543
De 4 store kommuner	4.239	4.582	5.049	5.660
Øvrige 46 kommuner	3.826	4.087	3.988	4.831
Færøerne ialt	8.065	8.669	9.037	10.491
<u>Bygningsskat:</u>	135	146	152	169
<u>Jordskat:</u>	82	83	88	100
Kommunale skatter ialt	8.282	8.898	9.277	10.760

Aktieselskaber:

Bevægelserne i antallet af færøske aktieselskaber fremgår af nedenstående tabel.

<u>Antal aktieselskaber.</u>				
	<u>pr. 1. jan.</u>	<u>tilgang</u>	<u>afgang</u>	<u>pr. 31. dec.</u>
1960	191	16	4	203
1961	203	11	51	163
1962	163	6	9	160

Pengeinstitutter, pristol og seddelcirkulation.

Det samlede indestående i de færøske pengeinstitutter pr. 1. januar 1963 udgjorde 141,3 mill. kr. mod 133,8 mill. kr. pr. 1. januar 1962. Stigningen i året 1962 har således været 7,5 mill. kr. mod 10,4 mill. kr. i 1961.

Øversigt over opsparing, pristol og seddelcirkulation.

	Ialt inde- stående i bank og spa- rekasse mill.kr.	Heraf i			Seddel- cirkul- ation mill.kr.	Pristal 1939-100
		De 3 spa- rekasser mill.kr.	Føroya Banki mill.kr.	Sjóvinnu- bankin mill.kr.		
1/1 1956	81,5	44,4	24,7	12,4	15,6	320
1/1 1957	90,0	47,4	27,7	14,9	16,5	326
1/1 1958	97,2	51,4	30,2	15,6	18,5	340
1/1 1959	106,2	54,8	33,9	17,5	18,2	356
1/1 1960	112,6	56,7	36,4	19,5	18,3	364
1/1 1961	123,4	59,8	42,1	21,5	20,4	366
1/1 1962	133,8	63,3	46,4	24,1	22,2	382
1/2 1962	136,0	64,3	47,1	24,6	21,8	
1/3 1962	137,5	64,9	47,9	24,7	21,4	
1/4 1962	137,0	65,8	46,4	24,8	20,5	386
1/5 1962	137,2	66,9	45,4	24,9	21,0	
1/6 1962	137,2	67,8	45,2	24,2	20,2	
1/7 1962	135,1	67,2	44,4	23,5	21,8	398
1/8 1962	134,2	67,5	43,2	23,5	22,9	
1/9 1962	134,7	67,7	43,3	23,7	23,0	
1/10 1962	134,9	68,5	42,6	23,8	23,6	401
1/11 1962	136,8	70,0	42,5	24,3	24,7	
1/12 1962	140,6	69,7	44,0	26,9	24,5	
1/1 1963	141,3	69,7	45,2	26,4	24,1	400

Seddelcirkulationen er steget med 1,9 mill. kr. fra 22,2 mill. kr. pr. 1. januar 1962 til 24,1 mill. kr. pr. 1. januar 1963.

Det færøske pristal er i 1962 steget 18 points fra 382 pr. 1. januar 1962 til 400 pr. 1. januar 1963. Stigningen udgør 4,7 %. De største procentvise stigninger i udgifterne har været indenfor grupperne grind, fisk og fugle med 22 %, kartofler, frugt og grøntsager med 16 % samt bøger og blade, hvor stigningen udgør ca. 17 %.

Det offentliges udgifter og indtægter.

Statens udgifter på Færøerne 1956/57 - 1961/62.

	<u>1.000 kr.</u>
1956/57	9.947
1957/58	10.388
1958/59	14.833
1959/60	15.991
1960/61	19.498
1961/62	22.340

Statens udgifter på Færøerne er steget fra ca. 10 mill. kr. i finansåret 1956/57 til ca. 22,3 mill. kr. i 1961/62.

I det følgende er givet en specificeret oversigt over statens udgifter i 1961/62.

Statens vigtigste udgifter vedrørende Færøerne 1961/62 .

I. Anvist gennem Færøernes oppebørselskontor.

Finansministeriet (pensioner m. v.)	254.153 kr.
Fiskeriministeriet (andel i fiskerilaboratoriets drift)	42.052 kr.
Handelsministeriet (skibstilsynet)	165.364 kr.
Indenrigsministeriet (hospitaller, landslægen, andel i kommunelæge- og jordemoderløn)	2.128.180 kr.
Justitsministeriet	58.547 kr.
Heraf politivæsen (syslers kontorhold, boligudgift m. v.)	44.297 kr.
Kirkeministeriet (præstelønninger, udgifter til præstegårde)	548.401 kr.
Landbrugsministeriet	8.602 kr.
Statsministeriet	752.742 kr.
Heraf tilskud til Færøernes oppebørselskontors drift	138.371 kr.
Resten vedrører rigsombudets kontor og driften af m/k "Thorshavn").	
Socialministeriet	6.407.426 kr.
Heraf folkepension	4.436.980 kr.
Tilskud til alderdomshjem	29.784 kr.
Invalidepension m. v.	1.427.452 kr.
Enkebørnsunderstøttelse og forskudsvis udbetalinger	112.133 kr.
Særforsorg	201.080 kr.
Børneværnsudgifter	37.007 kr.
Enkepension	42.020 kr.
Hjælp til kronisk syge	25.680 kr.
Enkehjælp og alm. underholdshjælp	75.795 kr.
Færøernes ulykkesforsikringsråds administration	19.495 kr.
Undervisningsministeriet	3.874.178 kr.
Heraf tilskud til skolebygninger	543.334 kr.
Resten er tilskud til lærerlønninger, pensioner, realskolen m. v.	

at overføre 14.239.645 kr.

Overført 14.239.645 kr.

II. Iøvrigt.

Indenrigsministeriet:

Tilskud til ombygning af Klaksvík sygehus ...	345.998 kr.
Tilskud til udvidelse af Dronning Alexandri- nes hospital	850.410 kr.
Justitsministeriet, udgifter til politivæsen (løn- ninger, retsvæsen m. v.)	1.048.025 kr.
Socialministeriet (tilskud til Færøernes børnehjem)	96.583 kr.
Fiskeriinspektionen, herunder Færøernes kommando .	3.500.000 kr.
Fyr- og vagervæsenet	479.000 kr.
Ungdommens uddannelsesfond, stipendier (Færøernes seminarium og studenterskolen)	98.000 kr.
Herudover er ydet 29.000 kr. som studielån.	
Tilskud til handelsskoler	42.038 kr.
Tilskud til tekniske skoler	151.460 kr.
Postvæsenet (heri ikke medregnet papir, inventar og afskrivninger)	882.799 kr.
Tilskud til syge- og befordringskasser	606.018 kr.

ialt 22.339.976 kr.

Statens og offentlige danske institutioners udlån på Færøerne i 1961/62.

1.000 kr.	<u>Restgæld</u> <u>pr. 1/4 1961</u>	<u>Tilgang</u> <u>1961/62</u>	<u>Afgang</u> <u>1961/62</u>	<u>Restgæld</u> <u>pr. 31/3 1962</u>	<u>Renter</u> <u>1961/62</u>
-----------	--	----------------------------------	---------------------------------	---	---------------------------------

Statslån:

Dronning Alex- andrines hospi- tal	-	850	-	850	5
Klaksvíkar sy- gehus	576	346	27	895	39
El-selskabet SEV	6.265	-	105	6.160	83
Lagtingets er- hvervslånefond	345	-	53	292	13
P/f Skipafelag- ið Føroyar	2.106	-	136	1.970	93
L/f Grønlands- felagið	1.934	-	242	1.692	81
Håndværk og in- dustri	2.947	-	288	2.659	119
Fiskefartøjer .	4.291	-	425	3.866	240
<u>Fiskeribanklån i</u> <u>færøske fartøjer .</u>	2.445	6.477	473	8.449	329
<u>Kommunekreditfor-</u> <u>eningslån</u>	6.689	150	191	6.648	346
	<u>27.598</u>	<u>7.823</u>	<u>1.940</u>	<u>33.481</u>	<u>1.348</u>

Specifikation af lån til håndværks- og industri-
virksomheder (marshalllån og statslån).

	Antal udlån pr. 31/3-62	Oprindelig gæld 1.000 kr.	Restgæld 31/3 1962 1.000 kr.
Marshalllån til håndværk	1	20	6
Marshalllån til in- dustri	5	315	179
Statslån til hånd- værk	5	86	47
Statslån til indu- stri	12	3.255	2.427
Ialt	23	3.676	2.659

Specifikation af kommunekreditforeningslånene
efter formål.

<u>1.000 kr.</u>	<u>Restgæld pr. 1/4-61</u>	<u>Tilgang 1961/62</u>	<u>Afgang 1961/62</u>	<u>Restgæld pr. 31/3-62</u>
Sygehuse	10	-	3	7
SEV	3.322	-	67	3.255
Vandforsyning	913	-	16	897
Skolebyggeri	2.418	150	94	2.474
Diverse	26	-	11	15
Ialt	6.689	150	191	6.648

Nedenfor skal endvidere gives en oversigt over, i hvilket omfang staten har garanteret for lån til landskassen og andre færøske institutioner.

Statsgarantier 1961/62.

<u>1.000 kr.</u>	<u>Restgæld 1/4-61</u>	<u>Tilgang 1961/62</u>	<u>Afgang 1961/62</u>	<u>Restgæld 31/3-62</u>
Færøernes real- kreditinstitut	16.800	8.000	3.200	21.600
Landskassen ...	3.600	4.000	800	6.800
SEV	7.134	7.154	167	14.121
	27.534	19.154	4.167	42.521

Det bemærkes, at landskassen overfor staten har regarantetteret for den i oversigten anførte garanti for lån til SEV på 14.121 kr.

Landskassens indtægter 1957/58 - 1962/63.

	Påalignet lagtings- skat i året	Heraf restance ultimo december	Samlede restan- cer ultimo de- cember	Toldind- tægter i året
	mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.	mill.kr.
1957/58	5,6	1,32	2,21	11,0
1958/59	5,8	1,24	2,03	11,9
1959/60	6,9	1,70	2,56	12,3
1960/61	7,7	1,85	2,99	13,4
1961/62	8,6	2,08	3,41	18,4
1962/63	11,6	2,4	3,70	17,3 ^{x)}

x) opgjort pr. 31. december 1962.

I lagtingsskatten er inkluderet folkepensionsbidrag siden 1. oktober 1959 og invalidepensionsbidrag siden 1. april 1962 samt sømandsskat og den særlige renteskat, der siden 1953 betales af de på opsparingskonti i pengeinstitutterne indestående beløb.

De pålignede lagtingsskatter er forøget med 3 mill. kr. fra 8,6 mill. kr. i 1961/62 til 11,6 mill. kr. i 1962/63.

Toldindtægterne, hvori der siden 1. maj 1961 er inkluderet den særlige 4 % indførselsafgift, er steget væsentlig i de senere år, således med 5 mill. kr. i 1962/63, hvor der ialt er indgået 18,4 mill. kr.

Lagtingsskat fordelt på de enkelte poster.

	<u>1.000 kr.</u>		
	<u>1960/61</u>	<u>1961/62</u>	<u>1962/63</u>
Pålignet lagtingsskat	6.542	7.314	9.892
Renteskat betalt pr. 31. december	201	156	139
Sømandsskat betalt pr. 31. december	176	195	275
Pålignet folkepensionsbi- drag (inclusive andel i sø- mandsskat)	769	896	1.045
Pålignet invalidepensions- bidrag (inclusive andel i sømandsskat)	-	-	259
	<u>ialt 7.688</u>	<u>8.561</u>	<u>11.610</u>

Landskassens udgifter.

Hovedposter på lagtingsfinanslovene i perioden

1957/58 - 1963/64

<u>1.000 kr.</u>	<u>1957/58</u>	<u>1958/59</u>	<u>1959/60</u>	<u>1960/61</u>	<u>1961/62</u>	<u>1962/63</u>	(forsl. <u>1963/64</u>)
Administration	1.142	1.268	1.379	1.607	1.695	2.078	2.214
Sundhedsvæsen	1.800	1.814	1.800	2.211	2.688	2.926	2.901
Samfærdsel ...	2.075	2.523	3.220	3.460	4.251	4.651	5.251
Skolevæsen m.v.	1.551	1.954	2.268	2.375	2.714	3.657	3.794
Fiskeri, søfart	3.024	3.342	4.738	5.509	6.459	6.722	6.879
Landbrug	583	616	627	633	689	784	1.006
Socialvæsen ^{x)}	2.550	2.613	2.511	3.993	5.338	6.164	7.307
Andre udgifter	1.200	1.325	1.522	1.564	1.813	2.002	3.452 ^x
Udgifter ialt	<u>13.925</u>	<u>15.455</u>	<u>18.065</u>	<u>21.352</u>	<u>25.647</u>	<u>28.984</u>	<u>32.804</u>

x) uden fradrag for folke- og invalidepensionsbidrag (fra henholdsvis 1960/61 og 1962/63).

xx) Herunder er bl. a. opført en del af landskassens udgifter til renter og afdrag på lån, nemlig 1.459.000 kr. Landskassens udgifter til renter og afdrag på de lån, der er optaget med

statsgaranti i henhold til loven af 5. juni 1959, ialt 3,2 mill. kr. er optaget med 1/4 under "Samfærdsel" og 3/4 under "Fiskeri".

Landskassens samlede lånerestgæld pr. 31. marts 1962 udgjorde 13,7 mill. kr. mod 9,2 mill. kr. pr. 31. marts 1961.

Hovedposterne i lånerestgælden fremgår af nedenstående oversigt:

Landskassens lånerestgæld pr. 31. marts 1962.

<u>Låneformål</u>	Restgæld mill. kr.
Ombygning af Klaksvig sygehus	0,9
Bygning af landssygehuset	1,1
Bygning af sømandsskolen	0,2
Overtagelse af ejendomme på Tinganes	0,5
Bygning af studenterskole	0,9
Fornyelse af fiskerflåden, vej- og havnebygning .	6,8
Bygning af Oyggjarvejen	0,7
Diverse lån vedrørende Portugalstrawlerne	1,2
Lån vedrørende trawleren Jóannes Fonsdal	0,8
Overtagelse af hvalbåde	0,2
Diverse mindre lån	0,4
	<u>ialt 13,7</u>

Landskassens samlede garantiforpligtelser pr. 31. marts 1962 udgjorde 57,1 mill. kr. mod 40,9 mill. kr. pr. 31. marts 1961. Hovedposterne i de nuværende garantiforpligtelser fremgår af omstændene oversigt, hvori alle låntagere med en restgæld på over 0,5 mill. kr. er specificeret:

Landskassens garantiforpligtelser pr. 31. marts 1962 .

<u>Låntager</u>	<u>Restgæld</u>	
<u>Kommunelån:</u>		
Tórshavn kommune	3,2 mill. kr.	
Klaksvík "	5,1 " "	
Froðba "	1,1 " "	
28 andre kommuner	<u>3,2 " "</u>	12,6 mill. kr.
<u>Andre lån:</u>		
SEV	29,6 mill. kr.	
El-selskabet Suðuroy	0,8 " "	
Telefonværket	1,8 " "	
Realkreditinstituttet	1,4 " "	
Samvinnufelag Fiskimanna	0,6 " "	
P/f Skipafelagið Føroyar	1,0 " "	
De 3 portugalskrawlere	1,2 " "	
P/f Álaker, Tórshavn	0,6 " "	
Thorvald & Alfred Andreasen	0,9 " "	
Hans Fonsdal, Vestmanna	0,7 " "	
P/f J. F. Kjølbro	0,5 " "	
L/f Ognarfelagið	0,8 " "	
P/f Rógvin, Kvívík	0,9 " "	
Samvinnufelagið, Sandavágur	0,5 " "	
Færøernes Erhvervsfond	0,5 " "	
29 andre låntagere	<u>2,7 " "</u>	44.5 mill. kr.
	<u>restgæld ialt</u>	<u>57,1 mill. kr.</u>

Sociale forhold.

Den 1. april 1962 trådte den nye færøske invalidepensionslov i kraft. Samtidig gennemførtes forskellige ændringer og ajourføringer i lovene om folkepension, offentlig forsorg og børnebidrag til enlige forsørgere.

Af nydannelser indenfor lovgivningen om invalidepension kan nævnes, at tilkendelse af invalidepension ikke længere er betinget af medlemskab af en sygekasse, og at selve invaliditetsbegrebet nu er formuleret som i den danske lov. Endvidere er det hidtidige hjælpeløshedstillæg erstattet af et bistands- eller plejetillæg, hvoraf bistandstillægget altid ydes blinde og stærkt svagsynede personer. Endelig er bestemmelserne om ydelse af hjælpemidler og hjælp til revalidering iøvrigt udvidet væsentligt.

Ændringerne i forsorgsloven omfatter blandt andet en udvidet adgang til at oppebære enkepension og enkehjælp.

I september måned 1962 er der i de af studenterskolen hidtil benyttede lokaler på skansevejen i Tórshavn påbegyndt undervisning i en skole for døve og talelidende, der drives som en afdeling under Statens kostskole for døve i København. Undervisningen er begyndt med 7 døve børn, hvoraf 3 hidtil har været på døveskole i København, medens 4 ikke tidligere har modtaget undervisning.

Ved kgl. anordning af 5. november 1962 er der med virkning fra 1. januar 1963 gennemført betydelige ændringer i den færøske anordning af 29. marts 1939 om ulykkesforsikring med senere ændringer.

De vigtigste ændringer er følgende:

- 1) Dagpenge ydes nu efter 2 ugers forløb, medens der tidligere var 13 ugers ventetid.
- 2) Dagpengene forhøjes fra 6 kr. om dagen til $3/4$ af den tilskade-

komnes dagløn, dog højst $2/3$ af en dagløn svarende til en årsløn på 10.000 kr.

- 3) Invaliditetserstatningen, der ved fuld invaliditet årlig udgør $2/3$ af årslønnen, forhøjes væsentligt, idet årslønnen, som hidtil har udgjort et fast beløb på 2.700 kr., nu beregnes som et gennemsnit af den faktiske indkomst, dog minimalt 5.000 kr. og maksimalt 10.000 kr.

Samtidig med vedtagelsen af ovennævnte ændringer i ulykkesforsikringsanordningen vedtog lagtinget en beslutning, hvori det henstilles til landsstyret at optage forhandlinger med rigsmyndighederne om gennemførelse af en ny færøsk lov om ulykkesforsikring samt en ny sygeforsikringslov. Endvidere henstilles det at undersøge mulighederne for at gennemføre en arbejdsløshedsforsikring på Færøerne.

I omstående tabel er givet en oversigt over udviklingen i antallet af sociale sager. Det bemærkes herved, at kommuner med 2000 indbyggere og derover - for tiden 4 kommuner - selv administrerer enkehjælp og almindelig underholdshjælp, medens disse forsorgsområder i de øvrige kommuner samt alle andre sociale ydelser administreres af nærværende embede og anvises over Færøernes oppebørselskontor.

Antal løbende sociale sager:

	<u>1/1 1959</u>	<u>1/1 1960</u>	<u>1/1 1961</u>	<u>1/1 1962</u>	<u>1/1 1963</u>
Indtægtsbestemt folkepension	1.834	2.028	2.063	2.095	2.152
Folkepensionens mindstebeløb	-	64	110	123	139
Invalidepension	672	706	703	732	780
Enkebørnsbidrag	107	111	129	123	139
Særforsorg	178	193	229	234	236
Børneforsorg	-	-	33	29	35
Enkepension	-	-	12	31	66
Enkehjælp ialt	-	-	7	52	55
Hjælp til kronisk syge ialt	-	-	6	12	-
Almindelig underholdshjælp ialt	-	-	57	71	97
ialt	2.791	3.102	3.349	3.502	3.699

Fordelingen mellem rigsbudgetet og de 4 store kommuner af antallet af sager om enkehjælp og almindelig underholdshjælp har været således:

	<u>1/1 1961</u>		<u>1/1 1962</u>		<u>1/1 1963</u>	
	Enke- hjælp	Alm.un- derholds- hjælp	Enke- hjælp	Alm.un- derholds- hjælp	Enke- hjælp	Alm. un- derholds hjælp
Rigsbudgetet	5	19	23	54	41	69
Tórshavn	2	8	6	6	5	8
Klaksvig	0	19	18	3	6	13
Næs	0	6	1	1	0	1
Frodebø	0	5	4	7	3	6
ialt	7	57	52	71	55	97

Det bemærkes, at der i ovenstående tal overalt er tale om hovedpersoner.

Indenfor de enkelte sociale områder har der været størst stigning i antallet af enkepensionister, der er steget fra 31 til 66, som følge af ovennævnte ændringer i betingelserne for at oppebære enkepension.

Forøgelsen i antallet af invalidepensionister er til dels en følge af ændringerne i invalidepensionsloven, hvorved de kronisk syge blev berettiget til invalidepension. Endvidere bemærkes, at der, efter at man pr. 1. april 1961 fik indført en dispensationsbestemmelse med mulighed for at tildele folkepension fra det 60. år, af Færøernes ulykkesforsikringsråd er tilkendt invalidepension i en række sager, hvor der var ansøgt om folkepension i henhold til dispensationsbestemmelsen.

Af de anførte folkepensionssager er 13 bevilget efter dispensationsbestemmelsen, heraf 8 i 1961 og 5 i 1962.

Stigningen i antallet af sager om hjælp efter forsorgsloven vedrører alene de 46 kommuner, som administreres af rigsombudet, hvilket formentlig skyldes, at beskæftigelsesmulighederne i de 4 store kommuner er bedre end i de øvrige kommuner.

I nedenstående tabeller er givet en oversigt over antallet af særforsorgspatienter. Såvel det absolutte antal patienter som bevægelserne i årets løb svarer nøje til tallene fra det foregående år.

	<u>Antal særforsorgspatienter.</u>			
	<u>1/1 1960</u>	<u>1/1 1961</u>	<u>1/1 1962</u>	<u>1/1 1963</u>
Sindssyge	89	82	78	76
Åndssvage	70	113	121	122
Blinde	{ 34	7	8	8
Døve		7	7	12
Vanføre		9	9	9
Talelidende		6	5	3
Epileptikere		5	6	6
Ialt	193	229	234	236

Bevægelsen i antallet af særforsorgspatienter.

	Patienter pr. 1. jan.	Tilgang i årets løb	Afgang i årets løb	Patienter ved årets udgang
1959	178	48	33	193
1960	193	76	40	229
1961	229	57	52	234
1962	234	57	55	236

Færøernes Ulykkesforsikringsråd.

Rådet har i 1962 afholdt 18 møder, på hvilke der ialt har været behandlet 1392 sager, heraf 1162 sager vedrørende invalideforsikringen 212 sager vedrørende ulykkesforsikringen og 18 andre sager.

A. Ulykkesforsikringen.

I årets løb er indkommet 67 anmeldelser vedrørende ulykkestilfælde, og der er afgjort 41 sager om invaliditet. Af disse blev 18 fastsat til en invaliditetsgrad på under 5 %.

B. Invalideforsikringen.

a. sager om invalidepension	<u>1961</u>	<u>1962</u>
sluttet med tilkendelse af invalidepension:	107	126
sluttet med afslag på invalidepension:	<u>39</u>	<u>24</u>
	<u>ialt 146</u>	<u>150</u>
b. sager vedrørende berettigelsen af fortsat invalidepension ("kontrol- sager"):		
afgjort med fortsat invali- depension:	81	150
afgjort med inddragelse af inva- lidepension:	<u>38</u>	<u>52</u>
	<u>ialt 119</u>	<u>202</u>

c. sager om hjælp i henhold til invalideforsikringslovens §§ 21-22:

	<u>1961</u>	<u>1962</u>
bevillinger til medicin:	53	87
" " ortopædisk fodtøj:	83	96
" " høreapparater:	9	13
" " bandager:	22	24
" " rejser:	69	73
" " uddannelse hos ALV:11		5
" " anden uddannelse:	41	17
" " andre bevillinger:	8	10
afslåede bevillinger:	<u>51</u>	<u>44</u>
	<u>ialt 347</u>	<u>369</u>

	<u>1961</u>	<u>1962</u>
d. andre sager:		
vedrørende åndssvageforsorg:	1	17
" bistandstillæg: }	9	35
" plejetillæg: }		20
" kronisk sygehjælp:	11	-
" folkepension i henhold til folkepensionslovens § 1, stk. 4:	8	20
" toldfritagelse:	<u>6</u>	<u>3</u>
	ialt <u>35</u>	<u>95</u>

Det bemærkes, at der i 1962 har været foretaget kontrol af et meget stort antal invalidepensionister, nemlig 202 mod 119 i 1961. Endvidere har der været et stort antal sager om tilkendelse af bistands- og plejetillæg som følge af lovændringen pr. 1. april 1962.

Revalideringsinstitutionen ALV har i året 1962 på grund af sygdom hos lederen kun haft 6 elever til oplæring på invalidesko-

len mod 21 i 1961.

Institutionen har - som i tidligere år - fortsat sin virksomhed med indkøb af materialer og salg af forarbejdede varer produceret på invalideskolen og som "hjemmeindustri" af invalideskolens tidligere elever og andre svagføre. Den samlede omsætning har i 1962 været ca. 105.000 kr. mod 113.000 kr. i 1961.

Sundhedsvæsen.

De færøske sygehuse:

		Dronning Alexandrines hospital	Klaksvig sygehus	Suderø sygehus
Antal sengepladser		160	46	36
Antal indlæggelser	(1958	1.943	818	555
	(1959	2.044	853	636
	(1960	2.414	836	665
	(1961	2.788	875	686
	(1962	2.803	869	746
Antal sygedage	(1958	53.715	13.357	11.495
	(1959	52.255	14.088	13.081
	(1960	51.350	14.797	11.749
	(1961	54.012	15.805	11.562
	(1962	55.981	15.902	12.720
Gennemsnitlig indlæggelsesperiode	(1958	28	16	21
	(1959	25	16	20
	(1960	21	18	18
	(1961	19	18	17
	(1962	20	18	17
Bruttoudgift pr. sygedag	(1957/58	40,18	61,32	50,39
	(1958/59	43,61	52,95	57,49
	(1959/60	56,08	53,71	68,58
	(1960/61	57,89	49,35	66,53
	(1961/62	70,39	56,28	72,57

De anførte samlede tal for Dronning Alexandrines hospital i året 1962 fordeler sig således på de enkelte afdelinger:

gehus ombygges og moderniseres. De samlede udgifter er nu anslået til 4,1 mill. kr., der finansieres på samme måde som udvidelsen af Dronning Alexandrines hospital.

Endelig er der i december måned 1962 i folketinget fremsat forslag til lov om opførelse af et statshospital i Tórshavn. Hospitalet, der skal rumme afdelinger for sindslidende og evnesvage samt økonomi-, administrations- og funktionærbygninger fælles for stats-hospitalet og Dronning Alexandrines hospital, er budgetteret til godt 34 mill. kr., der afholdes af statskassen. Grundarealet stilles vederlagsfrit til rådighed af Tórshavn kommune.

Kommunelægerne:

Antallet af kommunelægestillinger blev i foråret 1961 forhøjet fra 12 til 16. Samtidig blev det faste vederlag til kommunelægerne forhøjet fra 6.000 kr. årligt til 6.000 kr. + statens honorartillæg. Af de 4 nye stillinger ventes foreløbig de 2 opslået ledige i nær fremtid, efter at der ved kommunernes foranstaltning er tilvejebragt boliger og konsultationslokaler. Det drejer sig om yderligere 1 stilling i Klaksvig og 1 stilling i Skaale på Østerø. En instruks for kommunelægerne er udsendt og standardkontrakt er udarbejdet.

Den færøske lægeforening opsagde i 1961 foreningens overenskomst med centralforeningen af de færøske sygekasser til udløb den 1. januar 1962. Forhandlinger mellem parterne har ikke hidtil ført til noget resultat, og lægerne har således i hele året 1962 arbejdet uden overenskomst. Lægehonorarerne er opkrævet direkte hos patienterne, der kun har fået refunderet en andel af de betalte lægeregninger hos sygekasserne.

Jordemodervæsenet:

I årets løb er gennemført ny anordning om distriktsjordemødre, hvorved aflønningen og pensioneringen er bragt nogenlunde på

linie med danske regler. Af de 3 distriktsjordemoderstillinger, som skal nedlægges ved ledighed, er nu kun 1 tilbage.

Undervisning.

Efter gennemførelsen af lov om folkeskolen på Færøerne af 30. marts 1962 er der med virkning fra skoleåret 1962/63 indført en ny skoleordning på Færøerne med en 7-årig hovedskole og en 3-årig realafdeling samt 8. og 9. klasse. Færøernes mellem- og realskole, der blev oprettet i 1861, og som indtil 1923 var den eneste realskole på Færøerne, er samtidig nedlagt som selvstændig skole, idet den er indgået i folkeskolen som en realafdeling ved Tórshavn kommuneskole.

I forbindelse med den nye skoleordning er der udarbejdet en undervisningsvejledning for folkeskolen på Færøerne, og der er hermed tilvejebragt de første læseplaner, der er udarbejdet specielt for den færøske folkeskole og med færøske forhold som baggrund.

Specialundervisningen for retarderede børn, der hidtil ikke har været organiseret, lægges nu i mere faste former. Der er ansat en konsulent for folkeskolen med den opgave at tilrettelægge og effektivisere denne undervisning. Om undervisning af døve og tung-høre henvises til afsnittet om sociale forhold.

Også ved Færøernes seminarium er der fra skoleåret 1962/63 gennemført en ny undervisningsordning i overensstemmelse med den nye lov om læreruddannelsen på Færøerne af 7. februar 1962. Der er endvidere blevet normeret 3 faste lærerstillinger ved seminariet - en rektor og 2 stillinger som adjunkt/lektor, og der påregnes normeret yderligere en lærerstilling på den kommende normeringslov. Ved denne faste tilknytning af en lærerstab til seminariet er der tilvejebragt bedre og mere stabile forhold til gavn for undervisningen og eleverne.

Skolebyggeriet er fortsat i 1962. Der er fuldført en ny skole i Hvalvík og lærerboliger i Húsavík og Norðskála. For en række skolars vedkommende foreligger færdige projekter, der står umiddelbart foran påbegyndelse eller allerede er under udførelse - dette gælder en ny skole i Eiði (0,7 mill. kr.), svømmehal ved Tvöroyri skole (0,2 mill. kr.), en yderligere udvidelse af skolen i Glyvrum (0,5 mill. kr.) og udvidelse af Vestmanna skole (1,2 mill. kr.).

Lagtingets studenterskole flyttede fra begyndelsen af skoleåret 1962/63 ind i det tidligere tuberkulosesanatoriums bygninger i Hoydal, og skolen kunne samtidig fejre 25-årsdagen for skolens oprettelse i 1937. De nye skolebygninger, som landsstyret opfører ved siden af de nuværende bygninger, kan forventes færdige i 1964.

Studenterskolen dimitterede i juni 1962 ialt 33 studenter, det første hold efter den 3-årige gymnasieordning, der nu er indført ved skolen.

Statens og landskassens udgifter
til skolevæsenet.

<u>Mill. kr.</u>	<u>1957/58</u>	<u>1958/59</u>	<u>1959/60</u>	<u>1960/61</u>	<u>1961/62</u>
statskassen	2,1	2,8	3,0	3,8	4,1
landskassen	1,7	2,0	2,4	2,6	3,1
I a l t	3,8	4,8	5,4	6,4	7,2

Landskassens udgifter omfatter lagtingsfinanslovens § 19, d. v. s. undervisningsvæsenet, der dog ikke omfatter sømandsskolen, hvortil landskassens udgifter i 1961/62 androg 163.547 kr.

Inden for 5-års perioden 1957/58 til 1961/62 er der sket en næsten fordobling af udgifterne til skolevæsenet. For en del er stigningen begrundet i stigende lønninger m. v., men hovedsagelig skyldes stigningen den forøgede aktivitet med hensyn til udbygningen af skolevæsenet på Færøerne, og dette gælder såvel indenfor de områder, der helt henhører under hjemmestyret - studenterskolen og højskolen - som på fællesområdet folkeskolen.

Statskassens udgifter til skolevæsenet fordelt på hovedposter.

<u>1.000 kr.</u>	<u>1957/58</u>	<u>1958/59</u>	<u>1959/60</u>	<u>1960/61</u>	<u>1961/62</u>
Lærerlønninger	1.335	1.429	1.502	2.545	2.304
Pensioner	234	242	251	86	160
Mellem- og real- skolen	144	157	286	255	337
Ungdoms- og aftensskolen	21	27	31	36	39
Færøske friskoler	124	110	136	251	230
Seminariet	65	72	123	114	186
Ophold på hushold- nings- og højskoler	109	173	164	175	173
Tilskud til skole- byggeri	49	510	509	272	543
Andre udgifter	34	50	51	73	96
I a l t	<u>2.115</u>	<u>2.770</u>	<u>3.053</u>	<u>3.807</u>	<u>4.068</u>

Ungdommens uddannelsesfond.

Loven om ungdommens uddannelsesfond gælder også på Færøerne. Hidtil er der fra fonden ydet stipendier og rentefri studielån til elever på Færøernes seminarium og lagtingets studenterskole, og fra indeværende skoleår 1962/63 er der endvidere åbnet adgang til at opnå stipendier til elever i 8. og 9. klasse og den

3-årige realafdeling.

	<u>Studenterskolen</u> <u>stipendier</u> kr.	<u>Seminariet</u> <u>stipendier</u> kr.	<u>studielån</u> kr.
1958/59	19.798	-	-
1959/60	19.397	0	7.000
1960/61	23.933	0	10.000
1961/62	52.000	46.000	29.000

Kirkelige forhold.

Der fandtes i 1962 57 kirker; Færøerne var inddelt i 11 præstegæld og betjentes af 16 præster, heraf 11 sognepræster (1 tillige provst for Færøerne), 1 residerende kapellan, 3 kaldskapellaner og 1 hjælpepræst. (1 embede som kaldskapellan var vakant).

I årets løb fejredes 2 kirkejubilæer. Kirken i Tjørnuvík fejrede sit 25-års-jubilæum den 3. november, og kirken i Kollafjørður fejrede i slutningen af november sit 125-års-jubilæum med præste- og øvrighedsprocession.

Under sit besøg i Klaksvík i sommeren 1959 gav Hans Majestæt Kongen tilsagn om en gave fra "Fondet til Fædrelandets Væl" på 1 million kroner til opførelse af en ny kirke i Klaksvík. Denne kirke, "Christianskirken", hvortil grundstenen nedlagdes i sommeren 1961, er nu under tag og ventes indviet i sommeren 1963.

Menighedsrådet i Tórshavn har i det forløbne år ført forhandlinger med henblik på erhvervelse af en byggegrund til den ny kirke, til hvis opførelse Deres Majestæter Kongen og Dronningen tidligere har skænket et beløb af 1 million kroner af det beløb, der indkom ved salg af de femkronestykker, der blev præget i anledning af kongeparrets sølvbryllup.

Samfærdsel og offentlige anlægsarbejder.

Antal motorkøretøjer på Færøerne:

1/1 1956	582
1/1 1957	677
1/12 1958	900
1/1 1960	994
1/1 1961	1012
1/1 1962	1166
1/1 1963	1404

Vejarbejder:

På Østerø er Eiði-Gjógv-vejen ombygget over en strækning på 3,5 km. Endvidere er stikvejen til Funning færdigbygget.

På Strømø er vejen mellem Kollafjørður og Hósvík fuldført, og vejen fra Haldórsvík til Langasandur er videreført således, at der kun mangler en strækning på ca. 2 km. Endvidere er arbejdet på den 6 km lange strækning af Oyggjarvejen fra Kollafjørður til Mjørkadal påbegyndt.

På Suderø er den 1,5 km lange tunnel, som forbinder Tvørøyr med Hvalba, nu gennemsprængt. Samtidig er 2,7 km af den 4 km lange vejstrækning mellem Trongisvágur og tunnellen blevet ombygget.

I de sidste 8 år er der bygget eller ombygget ca. 60 km vej og på yderligere 12 km er der arbejde i gang.

Havnearbejder:

Havneanlægget (2 pierer med tilhørende havneplads) á Stongunum i Klaksvík blev fuldført i foråret 1962. Opfyldning for forlængelse ca. 180 m nordpå af havnearealet på bugtens vestside er foreløbig udført i et sådant omfang, at der er skabt køreforbindelse mellem anlægspiererne og de virksomheder, der er placeret langs bug-

ten på nævnte strækning.

I Sand blev der udført en pierforlængelse på 10 m som 3. etape i en samlet pierforlængelse på 40 m.

I Vestmanna blev en større udvidelse af kajanlægget påbegyndt i juni måned, og ca. 1/3 af arbejdet er udført i 1962.

En forlængelse af anlægskajen ved Hulkan (Sjóar kommune) blev påbegyndt i foråret, og arbejdet nærmer sig afslutningen.

En mindre anlægskaj er udført i Árnafirði.

Udførelse af friholderværk på kajen i Fuglafirði er påbegyndt og for ca. de 2/3 vedkommende udført.

Ifølge en lagtingsvedtagelse i 1958 skulle der fra finansåret 1959/60 over en 10-årig periode udføres havnebyggeri for ialt ca. 19 mill. kr. Heraf er i de forløbne 4 år udført arbejder for ialt 7 mill. kr.

Retsvæsenet.

Politimesteren på Færøerne har i 1962 modtaget 128 anmeldelser af forbrydelser, hvoraf 98 forbrydelser er opklaret. I året 1961 var de tilsvarende tal 177 og 98. Overtrædelserne af straffeloven fordeler sig således:

	anmeldt			opklaret		
	1960	1961	1962	1960	1961	1962
Vold mod offentlig myndighed	1	4	1	1	3	1
Falsk forklaring	6	4	-	6	3	-
Dokumentfalsk	21	1	-	21	1	-
Sædelighedsforbrydelser	6	20	8	6	11	8
Voldsforbrydelser	9	17	15	9	14	15
Frihedsberøvelse	1	-	-	1	-	-
Freds- og ærekrænkelser	5	3	5	5	1	4
Tyveri	56	63	54	35	34	46
Brugstyveri	2	6	9	2	-	6
Andre berigelsesforbrydelser	13	12	3	9	7	3
Hærværk	14	41	31	9	20	13
Øvrige	-	6	2	-	4	2
Overtrædelser af straffeloven ialt	134	177	128	104	98	98

	<u>1960</u>	<u>1961</u>	<u>1962</u>
I politisager er der udenretligt vedtaget bødeforlæg af	260 pers.	298 pers.	203 pers.
tilstillet retten anklageskrift for så vidt angår	127 "	95 "	112 "
Idømt bødebeløb	91.865 kr.	101.997 kr.	44.505 kr.
Tiltale for spirituskørsel eller anden forseelse med påstand om frakendelse af førerretten	?	?	15 pers.
I statsadvokatsager er der i årets løb rejst tiltale vedrørende	29 pers.	26 pers.	25 pers.
Antal nævningsager i årets løb	1 "	0 "	0 "

De for Færøernes ret indbragte sager.

	<u>1960</u>	<u>1961</u>	<u>1962</u>
1. <u>Borgerlige sager:</u>			
a. stævninger indleveret til berømmelse	893	1030	769
heraf faderskabssager	18	23	22
b. afsagte domme ialt	606	547	422
heraf udeblivelser- og erkendelsesdomme	519	464	345
2. <u>Straffesager:</u>			
a. indleveret til berømmelse	129	149	139
b. afsagte domme	69	113	94
c. idømte eller vedtagne bøder	114	104	90
3. <u>Fogedforretninger, indleverede begæringer</u>	925 ^x)	494 ^x)	845 ^x
x) heraf udpantningsbegæringer for radiolicens henholdsvis 334, 7 og 415 .			
4. <u>Auktioner:</u>			
A. auktionsbegæringer ialt	90	96	72
heraf faste ejendomme	36	36	25
skibe	9	8	9
B. afholdte auktioner			
faste ejendomme	7	9	5
skibe	6	4	4
5. <u>Dokumenter indleveret til tinglysning .</u>	3308	3657	3555
6. <u>Protesterede vekslers og anvisninger (omfatter alene Tórshavn m. v.)</u>	188	202	180
7. <u>Skifteretten:</u>			
a. anmeldte boer ialt	307	250	260
b. afsagte konkursdekreter	3	1	0
c. boer under offentlig behandling den 31. december	20	25	24